

1.4.

METODA DJELOMIČNE
(PARCIJALNE)
INTEGRACIJE

1.4.1. DJELOMIČNA (PARCIJALNA) INTEGRACIJA

- I ovom metodom želimo polazni integral svesti na što jednostavniji integral.
- Osnova ove metode je formula za derivaciju umnoška dviju funkcija:

$$(u \cdot v)' = u' \cdot v + u \cdot v'$$

- iz koje integriranjem dobijemo:

$$\int (u \cdot v)' = \int u' \cdot v + \int u \cdot v' \Rightarrow$$
$$\int u \cdot v' = u \cdot v - \int u' \cdot v$$

1.4.2. ALGORITAM DJELOMIČNE INTEGRACIJE

- Pretpostavka: Podintegralna funkcija f je umnožak funkcije u i *diferencijala* funkcije v :
- $f = u \cdot dv$.
- Korak 1. Integriranjem odredimo *standardnu antiderivaciju funkcije (diferencijala)* dv .
- Korak 2. Odredimo diferencijal du funkcije u .
- Korak 3. Polazni neodređeni integral je jednak:

$$\int f = \int u \cdot dv = u \cdot v - \int v \cdot du$$

1.4.3. NAPOMENE

- 1. Ako je odabir funkcije u pogodan („dobar“), integral
- $\int v \cdot du$ mora biti jednostavniji za određivanje od polaznoga integrala.
- Ako to nije slučaj, odabir funkcije u je pogrešan pa tada moramo ili „zamijeniti funkcije“ (tj. za u odabrati drugi faktor koji tvori podintegralnu funkciju) ili odabrati neku drugu metodu određivanja traženoga integrala.
- 2. Metodom djelomične integracije često se (ali ne i u pravilu!) određuju integrali u kojima je podintegralna funkcija umnožak *transcendentne* funkcije (npr. e^x , \ln , \arcsin , \arctg i sl.) i algebarske funkcije (polinoma ili racionalne funkcije).
- 3. Za funkciju u obično se izabiru logaritamska funkcija, ciklometrijske funkcije itd.

1.4.4. CAUCHYJEV PROBLEM

- U modeliranju tehničkih procesa često se susreću tzv. *Cauchyjevi* [košijevi] *problemi*.
- Općenito, to su problemi određivanja (konkretne) realne funkcije f iz sustava:

- $$\left\{ \begin{array}{l} g(f^{(n)}, f^{(n-1)}, \dots, f'', f', f) = h, \\ f(a_1) = b_1, \\ f(a_2) = b_2, \\ \cdot \\ \cdot \\ \cdot \\ f(a_n) = b_n. \end{array} \right.$$

1.4.4. CAUCHYJEV PROBLEM

- Pritom su g i h „konkretne” realne funkcije, a $a_1, \dots, a_n, b_1, \dots, b_n$ „konkretni” realni brojevi.
- Uz određene pretpostavke na funkciju f i početne uvjete (u što ovdje nećemo ulaziti), pokazuje se da navedeni problem ima *jedinstveno* rješenje.
- Kao jednu od primjena integrala riješit ćemo najjednostavniji takav problem.
- Problem: Odrediti realnu funkciju F iz jednakosti:
- $$\begin{cases} F' = f, \\ F(a) = b \end{cases}$$
- pri čemu su zadani funkcija f , te $a, b \in \mathbb{R}$.

1.4.4. CAUCHYJEV PROBLEM

- Algoritam:
- Korak 1. Odrediti neodređeni integral

$$I = \int f(x) \cdot dx.$$

- Korak 2. U dobiveni izraz uvrstiti broj a umjesto x , a broj b umjesto I . Riješiti dobivenu linearnu jednadžbu po nepoznatici C .
- Korak 3. Uvrstiti izračunatu vrijednost C u izraz dobiven u Koraku 1. Dobivena funkcija je tražena funkcija F .

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

1. Obrazložite zašto u primjeni metode djelomične integracije smijemo odrediti (samo) standardnu antiderivaciju funkcije v , a ne nužno pripadni cjelokupni neodređeni integral toga izraza.

Rješenje: Pogledajmo što se dogodi kad umjesto standardne antiderivacije funkcije v odredimo pripadni neodređeni integral:

$$\begin{aligned}
 \int u \cdot dv &= \left| \begin{array}{l} u_1 = u \quad v_1 = \int dv = v + C \\ du_1 = du \quad dv_1 = dv \end{array} \right| = \\
 &= u \cdot (v + C) - \int (v + C) \cdot du = \\
 &= u \cdot v + C \cdot u - \left(\int v \cdot du + \int C \cdot du \right) = \\
 &= u \cdot v + C \cdot u - \left(\int v \cdot du + C \cdot \int du \right) = \\
 &= u \cdot v + C \cdot u - \int v \cdot du - C \cdot \int du = \\
 &= u \cdot v + C \cdot u - \int v \cdot du - C \cdot (u + C_1) = \\
 &= u \cdot v + C \cdot u - \int v \cdot du - C \cdot u - C \cdot C_1 = \\
 &= u \cdot v - \int v \cdot du - C \cdot C_1.
 \end{aligned}$$

Nakon što odredimo neodređeni integral $\int v \cdot du$, na desnoj će se strani gornje jednakosti pojaviti još jedna realna konstanta (označimo je s C_2). No, tada je $C_2 - C \cdot C_1$ razlika realne konstante i umnoška dviju realnih konstanti, tj. ponovno realna konstanta. Zbog toga tu konstantu smijemo pisati (tek) na samom kraju zadatka, a u „međukoracima“ smijemo koristiti (samo) standardne antiderivacije.

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

2. Pronađite grešku u ovom „izvodu“ i obrazložite svoj odgovor:

$$\begin{aligned}
 \int \frac{1}{x} \cdot dx &= \left| \begin{array}{l} u = \frac{1}{x} \quad v = \int dx = x \\ du = \left(-\frac{1}{x^2}\right) \cdot dx \quad dv = dx \end{array} \right| = \\
 &= \frac{1}{x} \cdot x - \int x \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right) \cdot dx = \\
 &= 1 + \int \frac{1}{x} \cdot dx, \\
 \int \frac{1}{x} \cdot dx - \int \frac{1}{x} \cdot dx &= 1, \\
 0 &= 1.
 \end{aligned}$$

Rješenje: Gornji „izvod“ bi bio točan kad bi $\int \frac{1}{x} \cdot dx$ označavao (samo) standardnu antiderivaciju funkcije $\frac{1}{x}$ (tj. jedinstvenu funkciju). Međutim, $\int \frac{1}{x} \cdot dx$ označava (neprebrojiv!) *skup* funkcija, a ne jednu funkciju. To zapravo znači da u gornjoj jednakosti imamo operaciju zbrajanja skupa funkcija i funkcije (vidjeti napomenu 1.1.4. u točki 1.1.).

Označimo li s F standardnu antiderivaciju funkcije $\frac{1}{x}$, onda su:

$$\begin{aligned}
 \int f(x) \cdot dx &= \{F(x) + C : C \in \mathbb{R}\}, \\
 1 + \int f(x) \cdot dx &= \int f(x) \cdot dx + 1 = \{F(x) + C + 1 : C \in \mathbb{R}\}.
 \end{aligned}$$

U gornjem „dokazu“ mi zapravo tvrdimo da su ta dva skupa jednaka. To će biti ispunjeno ako i samo ako izraz $C + 1$ može biti bilo koji realan broj (jer u definiciji prvoga skupa C može biti bilo koji realan broj). Lako se vidi da za svaki $C_1 \in \mathbb{R}$ jednačina $C + 1 = C_1$ ima jedinstveno realno rješenje $C = C_1 - 1$. To znači da $C + 1$ može poprimiti bilo koju realnu vrijednost, pa su gornja dva skupa jednaka. (Ova tvrdnja je izravna posljedica bijektivnosti funkcije $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x + 1$.)

Zadnji redak „dokaza“ je praktički besmislen jer

$$\int \frac{1}{x} \cdot dx - \int \frac{1}{x} \cdot dx$$

zapravo znači da algebarsku operaciju oduzimanja realnih brojeva želimo primijeniti na skupove, što je nemoguće.

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

Napomena: U skupovnom je smislu *razlika skupova* A i B definirana s:

$$A - B := \{x : (x \in A) \wedge (x \notin B)\}.$$

Ovaj pojam *nema nikakve veze s razlikom funkcija* definiranom s:

$$(f - g)(x) := f(x) - g(x), \quad \forall x \in D(f) = D(g).$$

3. Metodom djelomične integracije odredite sljedeće neodređene integrale:

a) $\int x \cdot e^x \cdot dx;$

Rješenje: Iako je u ovom slučaju vrlo jednostavno derivirati i integrirati obje funkcije x i e^x , samo jedna „kombinacija“ dovodi do ispravnoga rješenja. Integriranjem polinoma 1. stupnja (u ovom slučaju polinoma $p(x) = x$) *uvijek* dobijemo polinom 2. stupnja. Množenjem toga polinoma funkcijom $g(x) = e^x$ i integriranjem dobivena umnoška dobiva se integral kompliciraniji od polaznoga. Zbog toga redom imamo:

$$\begin{aligned}
 I &= \left| \begin{array}{ll} u = x & v = \int e^x \cdot dx = e^x \\ du = dx & dv = e^x \cdot dx \end{array} \right| = \\
 &= x \cdot e^x - \int e^x \cdot dx = \\
 &= x \cdot e^x - e^x + C.
 \end{aligned}$$

 <p>TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTEHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel</p>	<p>Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)</p>	<p>1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci</p>
---	---	--

b) $\int y^2 \cdot \cos y \cdot dy;$

Rješenje: U ovom će podzadatku biti potrebno dvaput primijeniti metodu djelomične integracije. Iako je (ponovno) vrlo jednostavno derivirati i integrirati funkcije y^2 i $\cos y$, (ponovno) treba pripaziti da – nakon provedbe metode djelomične integracije – ne dobijemo integral kompliciraniji od polaznoga. To će se dogoditi ako deriviramo $\cos y$ i integriramo y^2 jer ćemo u tom slučaju dobiti integral umnoška $y^3 \cdot \sin y$ koji je kompliciraniji od polaznoga. Zbog toga redom imamo:

$$\begin{aligned}
 I &= \int y^2 \cdot \cos y \cdot dy = \\
 &= \left| \begin{array}{l} u = y^2 \quad v = \int \cos y \cdot dy = \sin y \\ du = 2 \cdot y \cdot dy \quad dv = \cos y \cdot dy \end{array} \right| = \\
 &= y^2 \cdot \sin y - \int 2 \cdot y \cdot \sin y \cdot dy = \\
 &= \left| \begin{array}{l} u = 2 \cdot y \quad v = \int \sin y \cdot dy = -\cos y \\ du = 2 \cdot dy \quad dv = \sin y \cdot dy \end{array} \right| = \\
 &= y^2 \cdot \sin y - \left(2 \cdot y \cdot (-\cos y) - \int (-\cos y) \cdot 2 \cdot dy \right) = \\
 &= y^2 \cdot \sin y + 2 \cdot y \cdot \cos y - 2 \cdot \int \cos y \cdot dy = \\
 &= y^2 \cdot \sin y + 2 \cdot y \cdot \cos y - 2 \cdot \sin y = \\
 &= (y^2 - 2) \cdot \sin y + 2 \cdot y \cdot \cos y + C.
 \end{aligned}$$

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

c) $\int \operatorname{arcctg} t \cdot dt.$

Rješenje: U ovom slučaju nemamo izbor. Deriviramo funkciju $\operatorname{arcctg} t$ i integriramo konstantnu funkciju 1. Dobivamo:

$$\begin{aligned}
 I &= \left| \begin{array}{l} u = \operatorname{arcctg} t \quad v = \int 1 \cdot dt = t \\ du = \left(\frac{-1}{t^2 + 1} \right) \cdot dt \quad dv = 1 \cdot dt \end{array} \right| = \\
 &= t \cdot \operatorname{arcctg} t - \int t \cdot \left(\frac{-1}{t^2 + 1} \right) \cdot dt = \\
 &= t \cdot \operatorname{arcctg} t + \underbrace{\int \frac{t}{t^2 + 1} \cdot dt}_{=I_1}.
 \end{aligned}$$

Integral I_1 najlakše i najbrže je odrediti metodom zamjene. Zamijenimo $x := t^2 + 1$. Diferenciranjem obje strana te jednakosti dobivamo:

$$\begin{aligned}
 dx &= (t^2 + 1)' \cdot dt = \\
 &= (2 \cdot t + 0) \cdot dt = \\
 &= 2 \cdot t \cdot dt, \\
 t \cdot dt &= \frac{1}{2} \cdot dx.
 \end{aligned}$$

Zbog toga je:

$$\begin{aligned}
 I_1 &= \int \frac{1}{x} \cdot dx = \\
 &= \frac{1}{2} \cdot \int \frac{1}{x} \cdot dx = \\
 &= \frac{1}{2} \cdot \ln|x| = \\
 &= \frac{1}{2} \cdot \ln \left| \underbrace{t^2 + 1}_{>0} \right| = \\
 &= \frac{1}{2} \cdot \ln(t^2 + 1).
 \end{aligned}$$

Prema tome, rješenje zadatka je:

$$I = t \cdot \operatorname{arcctg} t + \frac{1}{2} \cdot \ln(t^2 + 1) + C.$$

 <p>TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel</p>	<p>Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)</p>	<p>1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci</p>
--	---	--

4. Riješite sljedeće Cauchyjeve probleme:

$$\mathbf{a)} \begin{cases} F'(x) = \sin(\sqrt{x}), \\ F(0) = 0. \end{cases}$$

Rješenje: Za razliku od prethodnih zadataka, rješenje ovoga zadatka (ako postoji) je *jedinstveno*, tj. postoji točno jedna funkcija F koja ima oba zadana svojstva. Ta je funkcija općenito *neka* antiderivacija funkcije $f(x) = \sin(\sqrt{x})$. Kako je odrediti? Jednostavno: najprije ćemo odrediti skup *svih* antiderivacija funkcije f , tj. neodređeni integral te funkcije, a potom naći onaj element toga skupa za kojega vrijedi $F(0)=0$.

Dakle, najprije odredimo

$$I = \int \sin(\sqrt{x}) \cdot dx.$$

Kombiniramo dvije metode: metodu zamjene i metodu djelomične integracije. Najprije zamijenimo

$$t := \sqrt{x}.$$

Diferenciranjem obje strane te jednakosti dobijemo:

$$\begin{aligned} dt &= (\sqrt{x})' \cdot dx = \\ &= \frac{1}{2 \cdot \sqrt{x}} \cdot dx = \\ &= \frac{1}{2 \cdot t} \cdot dx, \\ dx &= 2 \cdot t \cdot dt. \end{aligned}$$

Zbog toga je:

$$\begin{aligned} I &= \int \sin t \cdot 2 \cdot t \cdot dt = \\ &= \left| \begin{array}{ll} u = 2 \cdot t & v = \int \sin t \cdot dt = -\cos t \\ du = 2 \cdot dt & dv = \sin t \cdot dt \end{array} \right| = \\ &= (2 \cdot t \cdot (-\cos t) - \int (-\cos t) \cdot 2 \cdot dt) = \\ &= -2 \cdot t \cdot \cos t + 2 \cdot \int \cos t \cdot dt = \\ &= -2 \cdot t \cdot \cos t + 2 \cdot \sin t = \\ &= 2 \cdot (\sin(\sqrt{x}) - \sqrt{x} \cdot \cos(\sqrt{x})) + C. \end{aligned}$$

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

Odatle slijedi da tražena funkcija F ima oblik:

$$F(x) = 2 \cdot \left(\sin(\sqrt{x}) - \sqrt{x} \cdot \cos(\sqrt{x}) \right) + C, \text{ za neki } C \in \mathbb{R}.$$

Preostaje odrediti nepoznatu realnu konstantu C iz uvjeta $F(0) = 0$:

$$0 = 2 \cdot \left(\sin(\sqrt{0}) - \sqrt{0} \cdot \cos(\sqrt{0}) \right) + C,$$

$$0 = 2 \cdot (0 - 0) + C,$$

$$C = 0.$$

Dakle, *jedinstveno* rješenje zadatka je standardna antiderivacija funkcije f , tj.

$$F(x) = 2 \cdot \left(\sin(\sqrt{x}) - \sqrt{x} \cdot \cos(\sqrt{x}) \right).$$

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

$$\mathbf{b)} \begin{cases} F'(y) = \ln^2 y, \\ F(1) = 2; \end{cases}$$

Rješenje: Osnovna ideja je potpuno analogna onoj iz prethodnoga podzadatka. Odredit ćemo skup svih antiderivacija funkcije $f(y) = \ln^2 y$ (tj. ponovno neodređeni integral te funkcije) pa potom „pronaći“ onaj element toga skupa za kojega vrijedi jednakost $F(1) = 2$. Imamo redom:

$$\begin{aligned} I &= \int \ln^2 y \cdot dy = \\ &= \left| \begin{array}{ll} u = \ln^2 y & v = \int dy = y \\ du = 2 \cdot \ln y \cdot \frac{1}{y} \cdot dy & dv = dy \end{array} \right| = \\ &= y \cdot \ln^2 y - \int y \cdot 2 \cdot \ln y \cdot \frac{1}{y} \cdot dy = \\ &= y \cdot \ln^2 y - 2 \cdot \int \ln y \cdot dy = \\ &= y \cdot \ln^2 y - 2 \cdot (y \cdot \ln y - y) = \\ &= y \cdot (\ln^2 y - 2 \cdot \ln y + 2) + C. \end{aligned}$$

Odatle slijedi da tražena funkcija F ima oblik:

$$F(y) = y \cdot (\ln^2 y - 2 \cdot \ln y + 2) + C, \text{ za neki } C \in \mathbb{R}.$$

Preostaje odrediti nepoznatu realnu konstantu C takvu da vrijedi $F(1) = 2$. Imamo:

$$\begin{aligned} 2 &= 1 \cdot (\ln^2 1 - 2 \cdot \ln 1 + 2) + C, \\ 2 &= 0 - 2 \cdot 0 + 2 + C, \\ C &= 0. \end{aligned}$$

Dakle, i u ovom je slučaju *jedinstveno* rješenje zadatka standardna antiderivacija funkcije f , tj.

$$F(y) = y \cdot (\ln^2 y - 2 \cdot \ln y + 2).$$

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

$$\text{c) } \begin{cases} F'(w) = 2 \cdot e^w \cdot \sin w, \\ F(0) = -1. \end{cases}$$

Rješenje: I u ovom slučaju vrlo jednostavno derivirati i integrirati obje funkcije $2 \cdot e^w$ i $\sin w$. Dok je u prethodnom zadatku samo jedna „kombinacija“ dovela do ispravnoga rješenja, ovdje možemo proizvoljno birati koju od navedenih funkcija ćemo derivirati, a koju integrirati.

Međutim, ipak postoji „zamka“. Metodu djelomične integracije morat ćemo primijeniti dva puta. U obje primjene **moramo napraviti istu operaciju** (deriviranje ili integriranje) **s eksponencijalnom funkcijom** jer ćemo se u suprotnom (tj. ako eksponencijalnu funkciju u prvoj primjeni deriviramo, a u drugoj integriramo) vratiti na početak postupka.

Opredijelimo se za integriranje funkcije $2 \cdot e^w$ u obje primjene. Imamo redom:

$$\begin{aligned} I &= \int 2 \cdot e^w \cdot \sin w \cdot dw = \\ &= \left| \begin{array}{ll} u = \sin w & v = \int 2 \cdot e^w \cdot dw = 2 \cdot e^w \\ du = \cos w \cdot dw & dv = 2 \cdot e^w \cdot dw \end{array} \right| = \\ &= 2 \cdot e^w \cdot \sin w - \int 2 \cdot e^w \cdot \cos w \cdot dw = \\ &= \left| \begin{array}{ll} u = \cos w & v = \int 2 \cdot e^w \cdot dw = 2 \cdot e^w \\ du = (-\sin w) \cdot dw & dv = 2 \cdot e^w \cdot dw \end{array} \right| = \\ &= 2 \cdot e^w \cdot \sin w - \left(2 \cdot e^w \cdot \cos w - \int 2 \cdot e^w \cdot (-\sin w) \cdot dw \right) = \\ &= 2 \cdot e^w \cdot \sin w - 2 \cdot e^w \cdot \cos w - \int 2 \cdot e^w \cdot \sin w \cdot dw = \\ &= 2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w) - I, \\ 2 \cdot I &= 2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w), \\ I &= e^w \cdot (\sin w - \cos w) + C, \quad C \in \mathbb{R}. \end{aligned}$$

Objasnimo pobliže dobivenu jednakost, tj. utvrdimo imamo li ponovno slučaj opisan u rješenju zadatka 2. Ponovno ćemo koristiti napomenu 1.1.4. iz točke 1.1.

Neka je F_1 standardna antiderivacija funkcije $f(w) = 2 \cdot e^w \cdot \sin w$. Prema definiciji neodređenoga integrala, mora vrijediti sljedeća jednakost skupova:

$$\begin{aligned} \{F_1(w) + C : C \in \mathbb{R}\} &= \{2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w) - (F_1(w) + C) : C \in \mathbb{R}\}, \\ \{F_1(w) + C : C \in \mathbb{R}\} &= \{2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w) - F_1(w) - C : C \in \mathbb{R}\}. \end{aligned}$$

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
---	--	---

Funkcija $f_2: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f_2(x) = -x$ je bijekcija, pa ćemo u obama skupovima „pokupiti“ sve realne brojeve kao moguće konstante. No, to znači da će ti skupovi biti jednaki ako i samo ako vrijedi jednakost:

$$F_1(w) = 2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w) - F_1(w).$$

Ovaj izraz je jednakost dviju funkcija, pa izrazimo $F_1(w)$:

$$F_1(w) + F_1(w) = 2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w),$$

$$2 \cdot F_1(w) = 2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w),$$

$$F_1(w) = e^w \cdot (\sin w - \cos w).$$

Tako smo dobili pravilo standardne antiderivacije funkcije f . To znači da je

$$\begin{aligned} I &= F_1(w) + C = \\ &= e^w \cdot (\sin w - \cos w) + C. \end{aligned}$$

Odatle zaključujemo da tražena funkcija F ima oblik:

$$F(w) = e^w \cdot (\sin w - \cos w) + C, \text{ za neki } C \in \mathbb{R}.$$

Nepoznatu realnu konstantu C odredimo iz zadanoga uvjeta $F(0) = -1$:

$$-1 = e^0 \cdot (\sin 0 - \cos 0) + C,$$

$$-1 = 1 \cdot (0 - 1) + C,$$

$$-1 = -1 + C,$$

$$C = 0.$$

Dakle, rješenje zadatka je standardna antiderivacija funkcije f , tj.

$$F(w) = e^w \cdot (\sin w - \cos w).$$

Napomena: Da smo se opredijelili za deriviranje funkcije $2 \cdot e^w$, dobili bismo redom:

$$\begin{aligned} I &= \left| \begin{array}{l} u = 2 \cdot e^w \quad v = \int \sin w \cdot dw = -\cos w \\ du = 2 \cdot e^w \cdot dw \quad dv = \sin w \cdot dw \end{array} \right| = \\ &= 2 \cdot e^w \cdot (-\cos w) - \int 2 \cdot e^w \cdot (-\cos w) \cdot dw = \\ &= (-2) \cdot e^w \cdot \cos w + \int 2 \cdot e^w \cdot \cos w \cdot dw = \\ &= \left| \begin{array}{l} u = 2 \cdot e^w \quad v = \int \cos w \cdot dw = \sin w \\ du = 2 \cdot e^w \cdot dw \quad dv = \cos w \cdot dw \end{array} \right| = \end{aligned}$$

 TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU POLYTECHNICUM ZAGABIENSE Elektrotehnički odjel	Matematika 2 (stručni prijediplomski studij elektrotehnike)	1.4. Metoda djelomične (parcijalne) integracije - zadaci
--	--	---

$$\begin{aligned}
 &= (-2) \cdot e^w \cdot \cos w + \left(2 \cdot e^w \cdot \sin w - \int 2 \cdot e^w \cdot \sin w \cdot dw \right) = \\
 &= (-2) \cdot e^w \cdot \cos w + 2 \cdot e^w \cdot \sin w - \int 2 \cdot e^w \cdot \sin w \cdot dw = \\
 &= 2 \cdot e^w \cdot (\sin w - \cos w) - I,
 \end{aligned}$$

s istim rezultatom.